



Názvy rytířských eposů — Florentin naráží na oblíbený žánr středověku: vyprávění o příbězích hrdinských rytířů, at už psané veršem, nebo prózou.

dyž podmáznutý soudce žvaní a tebe bere ďas,« přečetl jsem chvějícím se hlasem. Pak jsem se musel nadechnout — a dal jsem zároveň příležitost svému soudci, neúprosnému kapitánovi Bloodymu B., aby zasáhl.

Bloody B. mlčel, na tváři se mu objevil pobavený úsměv. Vypadal rázem mladší, jeho rysy se staly ještě jemnějšími než obvykle. Jeho planoucí pohled vypadal bezmála laskavě.

»Jen dál, Týdlo,« pobídl mě.

Předrmolil jsem báseň, která zachovávala veršové pořadí sonetu. Rýmy jsem dal v potu tváře nějak dohromady a Kniha přispěl četnými historkami o bezpráví, jež zažil coby žák průšvihář, pronásledovaný lupič knih i ve svých dalších životních rolích.

»Přesně tak to je!« odfrkl si Bloody B. potěšeně. »Je vidět, že se vyznáš! Teď už chápeš, proč jsme na moři, ne!«

»A není vám trochu smutno?« vypadlo ze mě.

Snažil jsem se ovládnout, a nakonec jsem plácl takovou blbost.

»Proč by nám mělo být smutno?« zeptal se Bloody B. podezřívavě.

»On to nebyl opravdový rytíř. Spíš čtenář rytířských románů, které bo docela pobláznily.«

Že by už někdo prožil můj příběh?

»A měl s sebou takového tlustého, směšného slubu, který se mu jeho bláznovství pokoušel vymluvit.«

Začalo mi svítat.

Nuže, je třeba vědět, že se řečený zeman oddával ve volných chvílích, tedy bezmála po celý

rok, četbě rytířských románů s takovou vášní a zalíbením, že skoro nadobro zapomněl na lovení zvěře a vypustil z hlavy i svůj stateček. A zašel v té své bláznivé dychtivosti tak daleko, že prodal mnoho mětic orné půdy, jen aby si mohl kupovat nové a nové rytířské romány, a snesl jich pod svou střechu, kolik jen mohl. ... Krátce a dobře, náš milý rytíř se tak ponořil do četby, že vydržel

Don
« Quijote

kteře vlastně založilo žánr. Šlo pravděpodobně o první román v dějinách. — Někdo holt musí být první... pak ale nemá od koho opisovat!

Důmyslný rytíř don Quijote de la Mancha — slavný román španělského spisovatele Miguela de Cervantese Saavedra. Vtipné, dodnes čtivé dílo.

»Jestli se vám nestýská... třeba po rodičích,« dořekl jsem tenčícím se hlasem.

»Rodiče se na nás kolikrát provinili stejně jako podplacený soudce!« zahřměl Bloody B. V obličeji zrudl, rty mu stáhl pohrdavý úšklebek. »I když, na dědu si vzpomenu často,« zlomil se mu najednou hlas. Pátavě jsem na Bloodyho B. hleděl. Co to vlastně je za člověka!

»Máš dědečka?« zeptal se mě a najednou vypadal plný upřímného zájmu. Vykotkal jsem pár slov o starém panu Flowersovi, otci mého tatínka. To, že i on byl soudce, jsem si nechal pro sebe. Stejně jako popis jeho blahobytného, pohodlného norfolkského domu, navlas podobného tomu našemu.

»Jak se ti u nás vlastně líbí?« zeptal se mě Bloody B. vzápětí.

»Děkuji zdvořile,« odpověděl jsem s vynuceným úsměvem, »nemůžu si stěžovat.« Nebylo to to pravé, ale co má člověk odpovědět pirátovi, který ho vlastně unesl!

»Máš se určitě líp, než když jsi dělal plavčíka,« pobídl mě Bloody B. s úsměvem. Oči jako by měl najednou plné upřímného zájmu.

Co je tenhle kapitán zač? Cožpak ví, čím jsem si prošel na lodi kapitána Bolda? Nastoupil jsem tam omámený četbou svých milovaných knih. Vlastně se dá říci, že jsem jednoho dne vstal z postele, založil si nedočtený svazek, vložil ho do vaku a zamířil do přístavu... Ne, samozřejmě to bylo jinak. Když rodiče pochopili, nakolik mám hlavu popletenou dobrodružstvím, otec začal jednat. Jako vždy uvážlivě, rozumně a neúčinně. Nechtěl, abych utekl na moře, jak to čas od času udělal nějaký temperamentnější norfolkský mladík. Někdy se vrátil, někdy zmizel ve světě. Notářem se ale nestal žádný z nich.

Dojednal mi, že mohu nastoupit na loď, jíž velel proslavený kapitán Bold, muž velkého rozhledu, značné hmotnosti, a navíc známý naší rodiny. Otec mu kdysi pomohl v nějakém soudním sporu. Kapitán Bold se uvolil, že mě s sebou vezme na jednu lodní výpravu. Aby mi »vychladla hlava«, jak se vyjádřil otec. »Jen aby nedostal úžeh!«

Don
Quijote »

nad knihou celé noci od setmění do úsvitu a celé dny od rozednění do soumraku. A protože málo spal a mnoho četl, vysychal mu z toho mozek, až mu nakonec přeskočilo. Jeho fantasmii nadobro rozvířilo všechno to, o čem v knihách četával, ona kouzla a sváry, vyzvání na souboj, hluboké rány, lichotky, velké lásky, duševní muka a věci na hlavu postavené. Celá zmet výmyslů z rytířských románů

utkvěla mu nakonec v představách jako ryzí pravda a ničemu jinému na světě tolik nevěřil. (Důmyslný rytíř, kapitola I.)

»Ten rytíř zaútočil třeba na větrné mlýny, protože věřil, že jsou to obři.«

V tom spatřili třicet nebo čtyřicet větrných mlýnů, které na té pláni stojí, a sotva je Don Quijote uviděl.

tak to komentovala má drahá matka. A přispěla mi do výbavy plátěným kloboučkem, který jsem se neodvážil vytáhnout z lodního vaku.

Kapitán Bold dal totiž mužstvu hned na začátku na srozuměnou, že jsem jeho chránělec. Byl jsem sice plavčíkem — ale radě povinností jsem se vyhnul. Nemusel jsem s ostatními drhnout palubu ani tahat za lana upevňující plachty. Místo toho jsem psal lodní deník. Když jsem si uvědomil, co kapitán Bold nechtě způsobil, bylo pozdě.

Ostatní lodníci se na mě dívali skrz prsty. Kapitán Bold se spojil s pochvalným přikyvováním nad mými zápisy. Když jsem však nebyl u něj v kajutě, neměl jsem s kým promluvit. I Kniha tehdy dával přednost tomu, aby byl zadobře s ostatními, než aby se družil s »pisálkem«, jak mi říkali.

Z pisálka se mezitím stal Týdlo, ostřílený pirát ve službách té nej-mocnější panovnice, totiž paní Literatury.

»Je mi tady líp,« připustil jsem. Cítil jsem na sobě pronikavý pohled Bloodyho B. »Chlapi jsou fajn,« dodal jsem vzápětí podle pravdy. Earring, Broken Nose, ba i ten Bottle Neck... všichni se ke mně chovali bez posměšků. A jak jsem postupně poznával jejich příběhy, rozuměl jsem jim víc a víc. I po nich někdo kdysi chtěl, aby se stali notáři — nebo něčím podobným.

»Vidím, že si s nimi rozumíš,« přikývl Bloody B. »Včetně toho tvého... písmolijce.« Zdálo se mi to, nebo jsem v jeho hlase zaslechl náznak ironie? Svatý Ivo!

»Jenom nerozumím tomu,« pokusil jsem se změnit ožehavé téma, »proč chodí tak vyšňoření.«

»Piráta si takhle nepředstavíš, co?« uznal Bloody B. »Zlaté a stříbrné pruty. Mince a drahokamy. Po tom bychom měli bažit, vid? Jenže toho všeho se nasytíš. Naše výpravy bývají úspěšné, náš obor podnikání je nadmíru výnosný. Všechny nás ale žene jiný hlad. Nejenom touha mít se dobře — mít se jinak. Odešli jsme, abychom něco ve svých životech změnili. Zbohatli jsme — a zjistili, že jsme to stále my. Tak



řekl svému zbrojnošovi: »Štěstěna vede naše kroky tak, že bychom si lepšího nemohli věru přát. Jen se podívej, Sancho Panzo, druhu můj milý, tam na ty velikánské obry! Je jich jistě třicet, ne-li o něco víc. A já se s nimi dnes utkám a všechny je pobiji. Z této prvé kořisti vyroste naše bohatství. A bude to boj po právu a řádu válečném, vždyť Bohu slouží, kdo vyhlazuje to dračí sémě s povrchu zemského.«

»Kde jsou, pane, ti obři?« otázal se Sancho Panza.

»Tamhle před tebou,« odpověděl Don Quijote.

»Cožpak nevidíš ty jejich paže, které bývají i dvě míle dlouhé?«

»Pozor, pozor, Milosti,« řekl na to Sancho, »tamhle to před námi nejsou obři, ale větrné mlýny, a to, co vypadá jako paže, to jsou křídla, která roztáčí vítr, a ta pohybují mlýnským kamenem.«

se to snažíme zastřít. Kabátec podle poslední módy poslouží jako vhodná maska,« dokončil Bloody B. s úsměvem plným porozumění.

»Vy ale chodíte oblečený docela obyčejně,« podotkl jsem.

»Já mám jiného koníčka. Knížky,« opáčil Bloody B. a věnoval mi záhadný pohled, ve kterém byla nevyřčená otázka. »Velmi si cením tvých služeb, Týdlo. Stejně jako pomoci tvého přítele Kniha. U nás se budete mít dobře.« Najednou se mu rozzářila tvář. »Jenom pírák může být dokonale svobodný! Stejně jako čtenář prohánějící se po stránkách knih. Budu po tobě chtít, abys začal psát další knihu.«

»Ještě jsem nedokončil bibli,« opatrně jsem poznamenal. Nechtěl jsem připustit, že studnice mých vzpomínek na její obsah povážlivě vysychá. A byť Kniha vedl nadmíru bohatý život, na napsání knihy knih to zřejmě nestačilo.

»Něco vynech,« poznamenal Bloody B. bezstarostně. »Bude to zkrátka kratší. Chci po tobě další román... vypráví o potulném rytíři a o jeho sluhovi.« V hlavě mi začaly vyplouvat názvy rytířských eposů. Svatý Ivo! Vybavím si něco z toho? »On to nebyl opravdový rytíř. Spíš čtenář rytířských románů, které ho docela pobláznily.«

Že by už někdo prožil můj příběh?

»A měl s sebou takového tlustého, směšného sluhu, který se mu jeho bláznovství pokoušel vymluvit.«

Začalo mi svítat.

»Ten rytíř zaútočil na větrné mlýny, protože věřil, že jsou to obři.«

No samozřejmě. *Důmyslný rytíř Don Quijote de la Mancha*. Úleva, že jsem poznal požadovaný titul, ustoupila panice. Ten román má přes tisíc stran. Pamatuju si z něj něco? Pomůže mi Kniha tentokrát?

»Dej se do psaní,« přikázal mi Bloody B. »A pan písmolijec at dá dohromady sazbu a tiskařský lis. Má všechno, co potřebuje!«

Měl jsem pocit, že se ženu do pekel, ale nedokázal jsem než přikývnout.



Don
Quijote »

»Hned je na tobě vidět,« řekl Don Quijote, »že nemáš o rytířských dobrodružstvích ani ponětí. Obři to jsou! A bojíš-li se, odstup stranou a modli se, zatím co já podstoupím ten lýtý a nerovný boj.« Po těchto slovech bodl ostruhami svého koně Rocinanta, nedbaje Sancha, který na něho křičel, že se vrhá na větrné mlýny, a ne na obry. A tak se vžil do toho, že jsou to obři, že už ani Sancha neslyšel,

a třebaš již byl docela blízko, nepoznal také, co jsou vlastně zač. Hnal se na ně a křičel z plna hrdla: »Neprchejte, mrzčí tvorové, útočí na vás jeden jediný rytíř!«
(Důmyslný rytíř, kapitola VIII.)

»Dej mi vědět, kdybys něco potřeboval, milý Týdlo,« pokračoval Bloody B. Díval se mi teď přímo do očí. Jeho pohled mě znepokojoval — zahříval a mrazil zároveň. Pozoroval jsem jeho jemné rysy. Sjel jsem pohledem níž a všiml si, jak jemné má prsty. Najednou mě bůhví proč napadlo, že bych se jich rád dotknul. Nesmysl. Mami a tati, stůjte při mně. Co by se asi tak stalo? Co by následovalo?

Když jsem viděl mírný úsměv Bloodyho B., připadalo mi, že bych klidně mohl vztáhnout ruku... a že by to mohl udělat i on. Ucítil jsem ve vlasech matčino pohlazení i otcův plachý dotek. A ještě něco jiného, neznámého.

Do knihovny jsem se vrátil v hlubokém zadumání.

»Už se na tom maká,« oznámil mi Kniha zvesela. Na stole vybudoval podivuhodnou soustavu z kovového nádobí, džbánů, džberů, prázdných lahví a soudků od střelného prachu. Tu a tam syčel kahan vyrobený z olejníčky; soustava vydávala pufavé zvuky.

Pozoroval jsem Knihu s hrůzou.

Postavil něco, co nikdy nemohlo fungovat.

A Bloody B. od nás čekal, že své úkoly splníme, to bylo jasné.

»Tak se dej do psaní, na co čekáš?« pobídl mě Kniha. Spokojeně se zachechtal.

»Už máš nějaká písmenka?«

»Zatím se mi povedlo ulít kule do muškety.«

Mami. Tati. Svatý Ivo.

»Někde se musí začít,« pokusil se mě uklidnit Kniha. »Jinak zlata budeme potřebovat fakt hodně.«

Radši jsem popadl pero a papír.

Zbrojnoš — jak výraz napovídá, šlo o rytířova sluhu, který mu nosil těžké kusy výzbroje, když nehrozilo nebezpečí. — Chudák...



»Chlapík, co se nechá přesvědčit knížkama, aby se vydal do světa!« zavrtěl Kniha hlavou. »A ještě ukecá souseda, aby mu dělal zbrojnoše!«

»Ne lecjakými knihami,« upřesnil jsem. »Rytířskými romány.« Moc daleko jsem se v Donu Quijotovi nedostal. Brzy jsem začal potřebovat Knihovu radu.

»To musel bejt pěknej pošuk,« uchechl se Kniha.

»Však ho taky tomu jeho zbrojnošovi, Sancho Panzovi, bylo líto. Staral se o něj. Měl o něj strach a kolikrát mu jeho vidiny vymlouval.«

»No potěš koště.«

»Protože — co kdyby na nich něco bylo? Don Quijote uměl mluvit hrozně přesvědčivě. Kdo by nechtěl, aby na světě byli rytíři!«

»No tak romány o nich se prodávaly dobře, to zas jo. Měly pěkně dlouhý tituly.«

»Oba jsou úplně jiní. Vyzábly Don Quijote s hlavou v oblacích a Sancho Panza s teřichem, který myslí jen na to, jak by se nacpal.«

»Dobrá dvojka,« pochválil si to Kniha a mrkl na mě natolik významně, že jsem se musel zeptat sám sebe, jak bychom asi před čtenářem vypadali my dva. »Stejně, pomátnout se z knížek...!« zapochyboval Kniha.

»Chlapík, co se nechá přesvědčit knížkama, aby se vydal do světa!« zavrtěl Kniha hlavou. »A ještě ukecá souseda, aby mu dělal zbrojnoše!« Zatím si hleděl don Quijote získat onoho svého souseda, sedláčka poctivého (možno-li tak nazvat někoho, kdo je chudobný), ale jinak člověka, kterému se vždycky hned nerozbrěsklo. Zkrátka a dobře, tak dlouho do něho mluvil, tolik se ho napřesvědčoval a tolik mu toho nasliboval, že se chudák venkovan nakonec nakonec rozhodl pustit s ním do světa a dělat mu zbrojnoše.

Popsal jsem Knihovi místo, které mi připadalo v Donu Quijotovi vždy nejdojemnější. Tu pasáž, kdy se rytíř vrátí domů z první výpravy, a farář, hospodyně a Quijotova neteř mu spálí knihy a dají zazdít vchod do knihovny.

Farář s lazebníkem chtěli léčit nemoc svého přítele kromě jiných prostředků také tím, že dali zazdít a omítnout dveře do knihovny, aby ji nenašel, až opět vstane, neboť se domnívali, že s příčinou po-hasnou i následky, a chtěli mu pak jenom říci, že mu knihovnu i s knihami, ba bůhvíco ještě odnesl mocný

A já si vzpomněl na všechna ta rána, kdy jsem začal číst ještě dřív, než mě maminka zavolala k snídani. A pak jsem se vrátil do postele, abych si četl dál. Do oběda. A po něm pořád dál. Jenže já nečetl rytířské romány. Kdepak. Já jsem se ponořil do námořnických knížek. Všechna ta dobrodružství, která voněla slanou vodou, v nichž vítr burácel tak, až se musely stahovat plachty... Naučil jsem se jejich názvy, od létavky neboli první kosatky po plachtu bezanovou. A pak jsem se rozhodl, čím se stanu místo notáře.

Popsal jsem Knihovi místo, které mi v Donu Quijotovi vždy připadalo nejdojemnější. Tu pasáž, kdy se rytíř vrátí domů z první výpravy a farář, hospodyně a Quijotova neteř mu spálí knihy a dají zazdít vchod do knihovny. »Spáchají tenhle zločin,« vysvětloval jsem skepticky se tvářícímu Knihovi, »protože mají svého pána rádi. Jeho čtenářskou vášeň berou jako nemoc. Don Quijote přechází po chodbě a přejíždí prsty po omítce. Vysvětlili mu, že jeho knihy odnesl zlý čaroděj. A Don Quijote jim uvěřil, protože mu to vysvětlili tak, jak to znal z knih.«

Ach, ta dvojznačnost knih! Člověk se jimi kochá — a přehlíží přitom jiné krásy; vzdělává se a na další věci zapomíná; ztrácí se a zase nachází... a to všechno zároveň.

»On to byl prostě magor!« ozval se Kniha ještě podrážděněji než prve. »Knihy jsou jenom zboží, přece!«

Nějak jsem mu nedokázal vysvětlit jejich kouzlo.

»A jak překecal toho svého souseda? Tomu se mi nechce už vůbec věřit!«

»Slíbil mu ostrov, na kterém se stane guvernérem.«

»A to zase jo. Škoda, že piráti neobsazují dobytá území. Že bych se stal guvernérem? Na to bych nabalil ženských...« zasníl se Kniha.

»Teď uvažuješ přesně jako Sancho Panza,« upozornil jsem ho. »Ten si taky představoval, jak z té jeho bude hraběnka.«

»No, no, no. Ještě ty mi pleť hlavu,« zavrčel.

»Náhodou, je to kniha o snech. Don Quijote v nich žije a Sancho Panza je někdy bere za své a jindy ví, že jsou to nesmysly.«

Kniha se ponořil do dalšího budování té prazvláštní vrzající, prskající a páchnoucí soupravy, která už zabrala celý stůl. Musel jsem se krčit

čaroděj; a tak si s tím opravdu popílili. Za dva dny nato don Quijote vstal a hned se šel podívat na své knihy. A když nenašel světlnici tam, kde bývala, chodil sem a tam a stále ji hledal. Stanul vždycky u bývalých dveří, jezdil dlaněmi po stěně, div se neuhleděl, ale ani nehlesl.
(Důmyslný rytíř, kapitola VII.)

»A jak překecal tobo svého souseda? Tomu se mi nechce už vůbec věřit!« »Slíbil mu ostrov, na kterém se stane guvernérem.«

Don Quijote mu říkal kromě jiného, ať prý se jen s ním chutě vydá na cesty, protože na jeho budoucího pána již čeká velké dobrodružství, v němž získá, než bys řekl pět, nějaký ostrov, a pak bude ze zbrojnoše hned pan guvernéř. Podobné sliby z jeho úst jen přšely, a Sancho Panza — tak se jmenoval ten sedlák — opustil tedy ženu a děti, vstoupil do služeb svého souseda a stal se u něho zbrojnošem.
(Důmyslný rytíř, Kapitola VII.)

lazebník je holič, pochopí pozorný čtenář vzápětí.

v ní rozmíchal mýdlo a mohl při holení namydřit zakazníkovi bradu a tváře. — Že

Lazebnická místa — lazebník je starodávný výraz pro holiče; misku používal, aby

Don Quijote

s lejstry na klíně. V nepohodlném schoulení jsem se snažil vybavit si další Quijotova dobrodružství.

A najednou to přišlo. Tohle muselo zabrat. Popsal jsem Knihovi, jak si Don Quijote vyrobil přilbu z papíru. A když o ni přišel, jak se obořil na holiče. Ten muž totiž cestoval do sousední vesnice, a protože přišlo, měl na hlavě kovovou misku, v níž rozmíchal mýdlo. Don Quijote ji považoval za přilbu jednoho z bájných rytířů — za přilbicí Mambrinovu, na niž kdysi přísahal.

»Braň se, duše otrocká, nebo mi vydej to, co mi po právu náleží!« vzpomněl jsem si dokonce, co rytíř zvolal, když se s kopím vyřítit na nebohého lazebníka.

»Braň se, duše otrocká!« zopakoval Kniha se zalíbením. »A tohle se mi právě na pirátství líbí. Že bereš kořist těm otrockejm dušičkám, co sebou nechávaj vláčet, a nic jinýho si ani nezasloužej. Braň se, duše otrocká!« To by se výborně hodilo, až budeme zase útočit. Bylo by to takový víc na úrovni. No a když u někoho vidím přilbu, co může stát majlant, tak mu ji seberu, to dá rozum.«

»Sancho Panza se mu snažil vysvětlit, že je to jen lazebnická miska,« poznamenal jsem.

»Leskla se?« zeptal se Kniha zadumaně.

»Leskla.«

»Ten tvůj chlapík se mi začíná líbit čím dál tím víc. Když se něco leskne, nemusí to bejt drahej kov... ale může.« Kniha už teď stál jednoznačně na Quijotově straně.

»Byla to jen holičská miska!«

»Lidi věřej tomu, co viděj,« pronesl Kniha mnohoznačně. »Nějak se mi přestává ten jeho sluha líbit. Připadá mi moc přízemní. Při nájezdu taky sbalíme všechno, co nám padne do oka, a teprve na lodi to vytrídíme. Jo — dostal tu misku?«

»Když holič uviděl, jak se na něj řítí chlap v podivné zbroji a s kopím, prchl. Misku nechal ležet na zemi.«

»No vida, jakej to byl válečník, ten tvůj snílek.«

»Ta kniha je celá o tom, jak dostává namláceno buď Don Quijote, nebo Sancho Panza. Nebo oba dva.«

»A to zase jo. Škoda, že piráti nedobývají taky území. Že bych se stal guvernérem? Na to bych nabalil ženských...« zasnul se Kniha.

»Teď uvažuješ přesně jako Sancho Panza,« upozornil jsem ho.

»Ten si taky představoval, jak z té jebo bude braběnka.«

»Kdybyste se tedy nějakým takovým zázrakem, o jakém, milostpane, hovoříte, stal doopravdy králem, byla by tedy z mé drahé polovice Juany Gutiérrézové královna a z mých dětí princí!«

»Kdo by o tom pochyboval?« zvolal Don Quijote.

»Ale zrovna já,« odpověděl Sancho Panza. »protože si přece jenom říkám, že kdyby z Božího dopuštění ty královské koruny z nebe rovnou přšely, žádná by nepadla mé ženě Marii Gutiérrézové. Ani dva troníčky bych, pane, nedal za takovou královnu. Hraběnkou by už mohla být spíš, a to ještě Pánbůh s námi a zlé pryč.«

»Poruč to Bohu,« řekl na to Don Quijote. »On jí už dá, co bude právě tak pro ni. Ty však nesmíš pokorně

»Jaký jsou to teda vítězové!« nechápal Kniha. »Proč o nich lidi chtějí číst!«
 »Právě proto, že dost často prohrávají,« usoudil jsem. »A že mají své sny. Kdo je nemá!«

»No třeba já. Já nesním o žádnéjch vzdušnejch zámcích. Dejte mi hromadu zlata a budu spokojenej.«

»Přesně to si myslel Sancho Panza. Don Quijote s miskou na hlavě si ale svůj sen splnil.«

Bloody B. vyslechl mé předčítání se stisknutými rty. Chvílemi jsem nevěděl, jestli mě vůbec poslouchá. Když jsem se dostal k pasáži s holičskou miskou, rozzářil se.

A pak mi řekl, že nastal čas, abychom podnikli další útok. Tentokrát na velkou obchodní loď. Bude to náročný podnik, který si vyžádá statečnost všech bojovníků svobodných moří. My s Knihou budeme mít za úkol vyrabovat lodní knihovnu.

»Můj Don Quijote se vám nelíbí!« zaskřípal mi hlas.

»Líbí se mi velice. Kniha je ale daleko víc! Promiň, jestli jsem dnes neposlouchal dostatečně pozorně, Týdlo,« omluvil se Bloody B. nakonec. Znovu mi bylo, jako by se mě dotkly něčí prsty. Jako by mi přejely po ruce, jako by mi načechraly vlasy. Přeběhl mi mráz po zádech a nevěděl jsem, jestli strachem z nájezdu, nebo podivnou radostí. Cožpak jsem se měl z čeho radovat?

V knihovně jsem zastihl Earringa, který se s Knihou na něčem pokradmu domlouval. Šklebil se u toho jako čert — buď zvláštní dychtivostí, nebo potlačovanou úzkostí. Vytáhl z kapsy hrst mincí, drahokamů a šperků, mezi nimiž převažovaly náušnice, a podal je Knihovi. Ten mu předal jakýsi záhadný balíček.

»Cos mu to prodal?« zeptal jsem se, když Earring vyklidil pole.

»Ále, ty moje pokusy nejsou tak úplně marný,« kývl Kniha hlavou ke své soustavě.

»Odkdy piráti nakupují písmenka?«

»Písmenka? Tak daleko ještě nejsme. Zatím prodávám kulky.«

»Proč by nakupovali munici od tebe?«

»Protože jsem jim nakecal, že je zázračná — že se těmahle kulkama pokaždý trefěj.«

zemdlít a spokojit se snad s něčím menším, než je úřad zástupce královského.«

»To víte, že ne, můj milý pane,« odpověděl Sancho,

»zvláště když se o mne, Milosti, Vaše Jasnost tak moudře stará a vybere mi jistě, co by se pro mne

hodilo a na co bych měl hlavu.«

(Důmyslný rytíř, Kapitola VII.)

Popsal jsem Knihovi, jak si Don Quijote vyrobil přilbu z papíru.

Nejdříve vyčistil zbroj po svých pradědech, která odpočívala, pokryta rzí a plísní, nekonečně dlouho v zapomenutém koutě. Vyleštil ji a vyspravil, jak jen mohl, viděl však, že není taková, jaká by měla být, neboť nemá přilbici s hledím, ale jen obyčejný šišák. Pomohl si však tím, že udělal z tuhého papíru poloviční přilbici, kterou spojil se šišákem, takže to pak vypadalo jako přilba úplná. Ale když chtěl

Znovu mi přejel mráz po zádech, tentokrát šlo ale o tušení blížícího se průšvihů.

»Vždyť to při první příležitosti poznají! Máme zaútočit na velkou obchodní loď a...«

»Já vím. Však teď jdou kšefty nejlíp. A neměj obavy. To máš jako s tou miskou. Lidi si myslej, že viděj to, co viděj... i když je to něco úplně jinýho. Holičská miska jako drahocenná přilba. Obyčejná kulka jako zračná střela.«

»Přijdou na to!«

»Když jim ten sen dělá dobře, tak jim ho neber, ne?«

»Kniho!«

»Já jim vlastně pomáhám!«

»Co když se netrefí?«

»Ty ses možná při tom minulým nájezdu dost dobře nedíval. Já jo. Pánové střílej excelentně. A teď budou mířit ještě líp. Protože budou mít co? Sebedůvěru, milej Týdlo! A to je to nejdůležitější. A zrovna tobě to trošku chybí, nemám pravdu?«

Připadal jsem si jako Don Quijote a Sancho Panza zároveň.

»A co Bloody B.? Tomu chceš taky prodat zračnou municí?«

Teď jsem byl Sancho Panza. Bez pochopení pro sny.

»Ne,« zatvářil se Kniha povzneseně, docela jako Don Quijote. »Pro něj mám něco lepšího.«

vyzkoušet, zda je dost pevná a zda by vydržela sečnou ránu, a vytasil meč a dvakrát do ní ťal, již první ranou zničil to, nad čím vyesedával celý týden. Nelíbilo se mu tuze, že přilbu tak snadno rozrazil, a aby předem zažehnal podobné nebezpečí, vyrobil hned novou, kterou tentokrát upevnil zevnitř několika železnými pruty, tak důkladně, že s ní byl docela spokojen, už ji pak zbytečně nezkoušel a uznal ji a považoval za nejdokonalejší přilbu s hledím.

A když o ni přišel, jak se obořil na holiče. Ten muž totiž cestoval do sousední vesnice, a protože pršelo, měl na hlavě kovovou misku, v níž rozmíchal mýdlo. Don Quijote ji považoval za přilbu jednoho z bájných rytířů – za přilbicí Mambrinovu, na niž kdysi přísahal. A s tou přilbou, koněm a jezdcem, které spatřil Don Quijote, bylo to ve skutečnosti takto: v onom kraji byly dvě obce, jedna tak malá, že tam neměli ani lékárnu, ani holičnu, takže lazebník z větší vesnice měl

na starosti i tu menší ves; a právě toho dne potřeboval jeden nemocný, aby mu lazebník pustil žilou, a jiný opět chtěl, aby ho oholil, i rozjel se tedy barbif do sousední vesničky a vzal si s sebou mosaznou mísu. Náhodou se v tu dobu dalo do deště, a tak si bradyř, aby mu nezmokl klobouk, který byl patrně nový, posadil na hlavu tu svou mísu, a protože byla vyleštěná, blyštěla se na půl míle daleko. Jel na hnědém oslu, jak řekl Sancho, a proto se donu Quijotovi zardálo, že vidí siváka a na něm rytíře se zlatou přilbou na hlavě, neboť at viděl cokoli, měnilo se mu to snadno v těch jeho vratkých myšlenkách v obrazy ze ztřeštěných románů rytířských. A když viděl, že je ten rytíř – chudák nebohá – nablízku, vyrazil proti němu bez jakéhokoliv dohadování se skloněným kopím, nejprudším letem Rocinantovým rozhodnut, že ho probodne skrz naskrz. (Důmyslný rytíř, kapitola XXI.)